

GAZETA**PRANNA****ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW**

Nr. 9025.

Lwów, wtorek 29 października 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Wikwntne pokoje do śniadań i restauracje poleca F-a „Zakopane“, ul. Akademicka 24.

**Polska i Rumunja podpisały traktat
o rozjemstwie i koncyliacji.**URZĘDOWY KOMUNIKAT RUMUŃSKI W ZWIĄZKU Z WIZYTA MIN. ZA-
LESKIEGO.

Bukareszt, 27 paźdz. (Tel. G. P.) W dniu dzisiejszym ogłoszono następujący komunikat urzędowy: W czasie swojej wizyty w Rumunji, w dniach 24, 25 i 26 października, polski minister spraw zagranicznych p. August Zaleski odbył kilka rozmów z ministrem Mironescu oraz przyjęty był przez prezesa Rady ministrów i wysoką radę regencyjną. Obaj ministrowie spraw zagranicznych zbadali wspólnie sprawy dotyczące stosunków pomiędzy obu krajami, jak również zagadnienia

polityki międzynarodowej. Osiągnęli oni porozumienie co do różnych postanowień, które zakończą sprawy będące w zawieszeniu pomiędzy obu krajami, oraz podpisali traktat o rozjemstwie i koncyliacji. Rozpatrywali oni również środki zapierające do zbliżenia gospodarczego między Polską i Rumunją. W sprawie zagadnień międzynarodowych obaj ministrowie stwierdzili całkowitą zgodność poglądów, wypływającą ze wspólności celów koncepcji politycznych swoich państw.

**WSTRZASAJĄCA KATASTROFA,
KTÓREJ OFIARĄ PADŁO 5 OSÓB.**

Berlin, 27 paźdz. (Tel. G. P.) Z St. Leonhard donoszą, że samochód, którym jechało towarzystwo z pobliskiego kościoła, gdzie odbyły się chrzciny, w drodze powrotnej wpadł przed mostem na express simploński. Wszystkie osoby, znajdujące się w samochodzie poniosły śmierć na miejscu. Dwóch mężczyzn i dziecko wpadli do rzeki, zaś dwie kobiety zabite zostały od kołami pociągu.

**Krwawe zamieszki w Wiedniu
i Grazu.**

POLICJA PO UTARCZCE PRZYWRÓCIŁA SPOKÓJ.

Wiedeń 27. października. (Tel. G. P.) Komuniści usiłowali wywołać tu zamieszki. Policja była zmuszona do użycia broni białej. Kilka osób zostało rannych. Dokonano aresztowania około 100 osób. Spokój

Kryzys rządowy we Francji

BĘDZIE ZLIKWIDOWANY WE CZWARTEK.

Paryż 27. października. (Tel. G. P.) Kryzys ministerjalny wstąpił w fazę, stanowiącą poważny krok ku jego rozwiązaniu. Po przyjęciu misji utworzenia gabinetu Daladier zwrócił się do grup socjalistycznych z propozycją przyjęcia udziału w rządzie. Na naradach grup, które trwały wczoraj do godz. 8 wieczorem postanowiono wysłać do Daladiera przedstawicieli stronnictw, którzyby zażądali od niego precyzowanych propozycji. Wczoraj o godz. 9 wieczorem Daladier udzielił socjalistom żądanych wyjaśnień.

Rozwiązania kryzysu nie należy się spodziewać wcześniej, aniżeli we czwartek 31. bm.

**BRIAND WEZMIE UDZIAŁ
W NOWYM RZĄDZIE.**

Paryż 27. października. (Tel. G. P.) Dziś o godz. 18 Daladier oświadczył członkom zarządu stronnictwa radykałów socjalistycznych, że Briand zgodził się wziąć udział w nowym rządzie.

KRWAWA AWANTURY KOMUNISTYCZNE W NIEMCZECH.

Berlin, 27. października. (Tel. G. P.) Z Lipska donoszą, że doszło tam dziś popołudniu w czasie manifestacji komunistycznych do krwawego starcia między policją a uczestnikami pochodu, który policja usiłowała zlikwidować, przyczem kilka osób zostało rannych. Policja aresztowała 50 uczestników pochodu. — Z Hamburga donoszą, że w wyniku krwawych starć między demonstrowującymi komunistami i interwenującą białą bronią policją, kilkanaście osób odniosło rany.

Ze sportu.

Pogoń zwycięża Czarnych 2:1 (1:0)

Lwów, 28. października.

POGOŃ-CZARNI 2:1 (1:0).

Pogoń: Albański, Maurer, Fichtel, Hanke, Kuchar, Deutschman, Prass, Zimmer, Marcinkiewicz, Maurer, Szabakiewicz.

Czarni: Krasicki, Chmielowski, Olejniczak, Ozajst, Amirowicz, Witkowski, Ostrowski, Reyman, Nastula, Sawka, Piłat.

Dawno już zawody Pogoni z Czarnymi nie budziły takiego zainteresowania jak w dniu wczorajszym. Obrazem ołbrzymiego zainteresowania była rekordowa ilość publiczności, która w liczbie około 7.000 osób, mimo deszczu w drugiej połowie, z niesłabnącym napięciem śledziła przebieg zawodów aż do ostatniego gwizdka sędziego.

Czarni i tym razem nie potrafili przełamać tradycyjnego pecha, stale im w spotkaniach z Pogonią towarzyszącego. Podobnie, jak na wiosnę, tak i teraz górowała drużyna Czarnych prawie we wszystkich liniach nad Pogonią, niemniej jednak zeszła ona z boiska pokonana, gdyż zabrakło jej szczęścia, które w spotkaniach piłkarskich niejednokrotnie dominującą odgrywa rolę.

Mimo klęski zaprezentowali się wczoraj Czarni zupełnie dodatnio, stanowiąc zespół wyrównany we wszystkich liniach. Na pierwszy plan, jak zwykle, wybili się obaj obrońcy Chmielowski i Olejniczak, którzy bez trudu likwidowali wszelkie zakusy a-nemicznego napadu Pogoni. Również pomoc pokonanych stanęła na wysokości zadania, będąc podporą obrony, oraz wspomagając swą przednią formację. Doskonale grał Ozajst, bezwątpienia jeden z najlepszych graczy na boisku, który jednakże nie pilnując pod koniec zawodów Szabakiewicza, spowodował pośrednio klęskę swej drużyny. Również Amirowicz i Witkowski nie popełnili grubszych błędów.

Atakowi Czarnych zarzucić można jedynie brak decyzji w sytuacjach podbramkowych, oraz zbytne ociąganie się z oddaniem strzału w odpowiednim momencie. Poza to, mając dobre oparcie o pomoc, rozwinęła piątka napadu Czarnych ładną dla oka grę kombinacyjną, która pozwoliła im stosunkowo łatwo przedostawać się na pole Pogoni. Tu jednak w żaden sposób nie potrafili się napaścicy Czarnych zdobyć na energiczny i skuteczny strzał. Bramkarze Czarnych Krasicki i Drapała w przepuszczeniu bramek nie ponoszą winy, oba bowiem strzały oddane były z bardzo bliskiej odległości.

O zwycięzstwach trudno coś dobrego powiedzieć. Siedemdziesiąt procent drużyny Pogoni stanowią Albański, który bronil z wielkim powodzeniem i pewnością. Jemu też głównie przypisać należy zwycięski wynik „czerwono-miebieskich”. Obok niego wyróżnić musimy Deutschmana w pomocy, który kilkakrotnie wyjaśniał ciężkie sytuacje pod bramką Pogoni.

Obrona Pogoni była najsłabszą częścią zespołu. Zarówno Maurer jak i Fichtel popełnili mnóstwo „kiksów”, które jedynie z powodu mało energicznej gry napadu Czarnych nie przyniosły poważniejszych następstw. Pomoc Pogoni, jak już powyżej zaznaczyliśmy, miała najlepszego gracza w Deutschmanie, który skutecznie „sza-

chował” Ostrowskiego. Hanke był słabszym jak ostatnio, Wacek zaś nie zawsze dawał sobie radę z środkową trójką pomocy.

Atak Pogoni jedynie przez pierwsze kilkanaście minut potrafił zadławić, następnie zaś w linii tej zapanał zupełny chaos. Zamiast skoordynowanych akcji widziało się jedynie luźne i nieprzemysłane poślągnięcia. Stosunkowo najlepszym był Myszkowski, nie posiadający jednak jeszcze odpowiedniej rutyny, oraz Szabakiewicz, z którego podań padły obie bramki. Maurer w żaden sposób nie może się pozbyć swej największej wady, tj. odwracania się tyłem do bramki przeciwnika, ponadto gracz ten zbyt późno startuje. Prass mało zatrudniany, ilekroć dochodził do piłki stale był gro-

źnym. Najsłabszym graczem w kwintecie był Zimmer, któremu fakt ten jednak nie przeszkodził w uzyskaniu obu bramek dla Pogoni.

Pierwsze minuty gry przyniosły zmienne ataki obu napałów. W 4' oddaje Nastula silny strzał na bramkę, lecz Albański jest na miejscu. Za chwilę znów atak Czarnych kończy się strzałem Piłata. Pogoń atakuje głównie lewą stronę; jeden z tych ataków kończy się strzałem Szabakiewicza w słupek. W 16' Czarni omal nie uzyskują bramki; Nastula przebija się przez obu obrońców i strzela z 2 kroków, lecz piłka trafia w Albańskiego. Następuje teraz seria rzutów wodnych do Pogoni, które jednak mijają bez rezultatu. W 29' solowy wypadek Maurera z trudem powstrzymuje Olejniczak, ra-

Jubileuszowe zawody strzeleckie Lechji.

Lwów, 28. października.

W dniu wczorajszym zorganizował Lw. Klub sport. „Lechja” zawody strzeleckie z okazji 25-lecia istnienia klubu. Zawody odbyły się na strzelnicy wojskowej przy ul. Kleparowskiej. Organizacja zawodów przygotowana starannie, była nad wyraz sprężysta i spoczywała w rękach p. mjr. K. Baszniaka, kpt. Maćkowskiego, por. Ciemury, por. Hampela i członków „Lechji”. W skład komisji klasyfikacyjnej wchodził pp. dr. Peter, Grabowski i por. Theuer. Liczba zgłoszonych zawodników wielka. Zespoły zgłosiły: ZOR., AZS., Sekół Macierz i Pol. Pański.

Wyniki techniczne są następujące:

I. Strzelanie z broni długiej, typu wojskowego na 100 m. Możli. punktów 50. Zgłoszonych 44 zawodników. 1) Haluza (SM.) 45 pkt. 2) Wilczek (SM.) 44 pkt. 3) Chruściel (PP.) 44 pkt. 4) Sulewski (AZS.) 45 pkt. 5) Brzeżański (SM.) 42 pkt. 6) Miszałek (SM.) 41 pkt. 7) Gwóźdz (AZS.) 40 pkt. Poza konk. por. Theuer (L.) 45 pkt.

II. Strzelanie z broni małokalibrowej na 50 m. Punktów możli. 100. Zgło-

szonych 46 zawodników. 1) Bereźnicki Z. (ZOR.) 88 pkt. 2) Biedermann T. (11 pap.) 88 p. 3) Kieszkowski St. (PP.) 86 pkt. 4) por. Theuer (L.) 85 pkt. 5) Sulewski (AZS.) 84 pkt. 6) Stankiewicz J. (PP.) 84 pkt. 7) Haluza Z. (SM.) 83 pkt. 8) Lubaczewski J. (ZOR.) 83 pkt. 9) Kiczek L. (ZOR.) 82 pkt. 10) Hristman R. (AZS.) 80 pkt.

III. Strzelanie dla pań z broni małokalibrowej na 25 m. Możli. punktów 100. 1) Bobkówna 80 pkt., 2) Kowalcówna 9 pkt., 3) Maćkowska 88 pkt., 4) mjr. Baszniakowa 5 pkt., 5) Widekówna 83 pkt., 6) Friedówna Ant. 81 pkt., 7) Okorecka M. 80 pkt. W tej konkurencji strzelali także chłopcy poniżej lat 10. — 1) Szczepański J. 56 pkt., 2) Dąbrowski A. 40 pkt., 3) Rozwadowski Br. 39 pkt. Wyniki uzyskane w powyższych zawodach należy uważać za dobre.

Lechja należy do tych nielicznych klubów sportowych, które pielęgnują również sport strzelecki, poza piłką nożną i innymi gałęziami sportu. Zwycięzcom wręczyla nagrody p. majorowa Baszniakowa.

Wyścigi kolarskie Hasmoniei.

Lwów, 28. października.

Sekcja kolarska Z. K. S. Hasmoneia zorganizowała w dniu wczorajszym przedpołudniem wyścigi kolarskie na drodze stryjskiej obok boiska Pogoni. Wyniki poszczególnych biegów są następujące:

Bieg 5 klm. z półmetkiem dla zawodników niestow. i nielicencj.: 1) Zieliński (Pogoń) 9 m. 0.8 s., 2) Fedak (LTK) 9:09,7, 3) Brigidowicz (LTK) 9:26, 4) Burzyński (Pogoń), 5) Dachs (Hasm.). Startowało 8 zawodników.

Rewja dzieci do lat 10 z próbą szybkości na 200 m.: 1) Adamowski 27 s., 2) Preidl 28.2 s., 3) Comi, 4) Zuckerstein. Startowało 4.

Bieg 5 klm. dla pań z półmetkiem: 1) Stachiewiczowa (Pogoń) 11 m. 28 s., 2) Adamowska 16 m. 08 s.

Bieg 5 klm. dla seniorów (powyżej 30 lat) z półm. Startowało 4 zawodników. 1) Wojciechowski (LTK) 10 m. 34 s., 2) Adamowski E. (LTK) 11:45, 3) Comi (LTK) 12:05. 4) Schlieffe I. (Hasm.)

Scratch 1000 m.: 1) Kaller Józef (Pogoń), 2) Bosak Tań. (Pogoń), 3) Göttinger L. (Pogoń). Najlepszy czas dnia uzyskał Bosak T. (Pog.) 14,9 s. Organizacja dobra.

BIEG NA PRZEŁAJ WILANÓW-WARSZAWA

Warszawa. W biegu na przełaj Wilanów-Warszawa, na trasie wynoszącej około 7 klm. zwyciężył Sarnański (Warszawianka) w czasie 25 m. 08.6 sek. 2) Puchalski (Huragan, Wołomin) 25.10. 3) Nowacki (Warszawianka). 4) Żak (Varsovia). 5) Milec (AZS.) 6) Orłowski (Polonia). Rewelacją biegu był Puchalski. Drużynowo zwyciężył AZS. 31 pkt., przed Polonią 33 pkt. i Warszawianką 39 pkt.

PORAŻKA PETKIEWICZA W SZWECJI

Sztokholm. W biegu na przestrzeni 1 mili ang. zwycięża Kraft w czasie 4.19.2 przed Petkiewiczem 4.10.6 i Magnussem.

tując w ostatniej chwili na róg. Za chwilę za rękę tego samego gracza wykonuje Hanke rzut wolny z poza pola karnego, piłka jednak idzie tuż obok słupka. Gra się powoli wyrównuje i toczy się głównie na środku boiska. 43 min. przynosi Pogoni prowadzenie. Szabakiewicz, minawszy Ozajsta, oddaje dobrą centrę, którą Zimmer przemienia w pierwszą bramkę.

Po pauzie gra staje się bardziej zacięta. Czarni na dobre usadawiają się na polu Pogoni, która skupia pod swą bramką tak obrońców, jak i pomocników. Taktyka ta okazuje się skuteczną, gdyż Czarni mimo rażącej przewagi nie mogą uzyskać wyrównania. W pewnym momencie schodzi z boiska kontuzjowany Amirowicz, lecz za chwilę powraca. Również i Nastula zderzywszy się z Wackiem, przez parę minut nie bierze udziału w grze. W 15' wyklucza sędzia Myszkowskiego, który leżąc Krasickiego kopnął w głowę. Miejsce Krasickiego zajmuje teraz Drapała.

Czarni są nadal w przewadze i uzyskują też w 32 min. wyrównanie z dekiego strzału Chmielowskiego. Pogoń cofa teraz do tyłu Prassa, chcąc utrzymać wynik remisowy, natomiast pomoc Czarnych zamiast grać ostrożnie, wysnuwa się zbyt naprzód, co też kończy się dla nich tragicznie. W przedostatniej bowiem minucie gry nieobstawiony Szabakiewicz podejźdza pod samą bramkę Czarnych, skąd spokojnie centruje — Maurer przepuszcza piłkę Zimmerowi, który z paru metrów zdobywa dla Pogoni drugą bramkę, a temsamem zwycięstwo.

Zawody prowadził p. Arczyński z Krakowa, który wyszedł z nich na ogół obronną ręką. J. K.

Mistrzostwa Lig.

Królewska Huta. Ruch-Turyści 0:0. Gra nieciekawa z lekką przewagą Turystów.

Warszawa. Warta - Warszawianka 4:0 (3:0). Bramki strzelili: dla Warty Kniola dwie, Staliński 1 (głową) i Przybysz. Warszawianka grała bardzo słabo. Najlepszy Zwierz. Sędzia p. Niedźwizki.

Warszawa. Garbarnia - Legja. 1:1 (1:0). Bramkę dla Garbarni uzyskał w 11 min. Pazurek. Wyrównuje po przerwie w 2 min. Łanko. Gra ostra i szybka. Widzów 7.000.

Kraków. Cracovia-Polonia 5:2 (3:1). Bramki dla Cracovji uzyskali: Kubański 3, Kozok i Maleczyk po 1, dla Polonji Alaszewski i Suchocki.

Łódź. ŁKS - IFC. 0:0. Gra na niskim poziomie i nieinteresująca. Najlepszy na boisku Spałek na bramce IFC. Sędzia dr. Lustgarten.

ZAWODY O WEJŚCIE DO LIGI.

Poznań. Legja (Poznań) - Marymont (Warszawa) 2:0 (1:0).

Łódź. ŁTSG. (Łódź) - Polonia ((Bydgoszcz) 3:0 (0:0).

TABELA ROZGRYWEK LIGOWYCH.

	gier	pkt.
1) Garbarnia	22	29
2) Ł. K. S.	23	29
4) Wisła	22	27
3) Warta	22	27
5) Legja	22	27
6) Cracovia	22	25
7) Czarni	22	18
8) Polonia	22	18
9) Ruch	20	17
10) Warszawianka	21	17
11) I. F. C.	22	16
12) Turyści	21	16
13) Pogoń	21	16

Uroczystość odsłonięcia pomnika Marsz. Piłsudskiego w Kołomyji przemieniła się w podniosłą manifestację Pokucia.

PRZEDSTAWICIELE WŁADZ I SPOŁECZEŃSTWA. — JAK WYGLĄDA POMNIK. — PRZEMÓWIENIA PO AKCIE ODSŁONIĘCIA

(Telefonem od naszego korespondenta).

Kołomyja 27. października.
W dniu dzisiejszym obchodziła stolica Pokucia, Kołomyja, uroczystość odsłonięcia pomnika Pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego.

Już w sobotę udekorowano miasto bogato flagami o barwach narodowych, zielenią i dywanami, wieczorem zaś pięknie iluminowano. — Szczególną uwagę zwracała iluminacja wieży ratuszowej. Ulicami miasta przeszły orkiestry cywilne i wojskowe. Zaczęli się również zjeżdżać przedstawiciele władz i uczestnicy uroczystości z bliższych i dalszych okolic.

Na uroczystość przybyli: przedstawiciel p. Prezydenta Rzeczypospolitej pułkownik Głogowski, reprezentanci armji, generałowie: Romer, Skierski i Łukowski, wojewoda stanisławowski Nakonecznikoff-Klukowski, posłowie: Stroński, Wojtowicz, Sanojca i Niedźwiedzki, przedstawiciel kuratorjum O. S. L. dr. Mendys, komisarz Domu Narodowego p. Michał Baczyński, delegacja Okr. Związku Legionistów i Strzeleckiego, delegacja Związku Obronców Lwowa, przedstawiciele władz miejscowych itd.

Na środku stadionu 45 pp. ustawiono ołtarz polowy, przybrany dywanami i zielenią. Przed ołtarzem ustawiły się w czworobok oddziały wojskowe w pełnym rynsztunku, oddziały przysposobienia wojskowego, młodzież szkolna oraz liczna publiczność. Na specjalnie przygotowanych miejscach zasiadli wymienieni wyżej przedstawiciele władz, korpus oficerski, obok zaś stanęły poczty sztandarowe, delegacje stowarzyszeń, ludności okolicznej, Sokola, kahału żydowskiego itd.

Ks. Bombas wygłosił od ołtarza piękne kazanie, w którym podkreślił wiekopomne zasługi Marszałka Piłsudskiego, położone dla zdobycia niepodległości Polski, poczem odprawił mszę św., w czasie której orkiestra 49 pp. odegrała szereg pieśni religijnych.

Po mszy uformował się olbrzymi pochód, który głównymi ulicami miasta przeszedł na rynek.

Poszczególne grupy pochodzą ustawiały się na rynku w czworobok, dookoła skweru, na którym wybudowano pomnik osłonięty zasłonami o barwach narodowych.

Po przybyciu przedstawicieli władz, na trybunę ustawioną obok pomnika wszedł przewodniczący komitetu budowy, starosta dr. Skwarczyński i wygłosił dłuższe przemówienie, podkreślając, że pomnik Marszałka, który ufundowany został ze składek całego

lutejszego społeczeństwa, bez różnicy wyznania i narodowości, jest wyrazem przywiązania, czci i hołdu dla Tego, który życie swoje poświęcił Narodowi, który jest Wodzem Narodu. W końcu swego przemówienia dr. Skwarczyński zwrócił się do przedstawiciela p. Prezydenta Rzeczypospolitej pułkownika Głogowskiego z prośbą o dokonanie aktu odsłonięcia pomnika na wieczną chwałę Wodza i na pomyślność ziemi pokuckiej.

APOLLO! Dziś poraz ostatni! Kto nie widział powinien spieszyć i korzystać z okazji oglądnięcia wspaniałego filmu p. t.

„MIASTO MIŁOŚCI“ z IWANEM PETROWICZEM

Na ostatnie żądanie dziś po raz ostatni

Spólnik mordu rabunkowego na osobie piekarza w Wanikach ujęty.

Lwów, 28. października.

(—). Przed kilku dniami donieśliśmy o zuchwałym napadzie rabunkowym i morderstwie, dokonaniem przez nieznaną sprawców na osobie piekarza z Winnik Jankle Szpile na drodze do Brzechowic. Rabusie po obrabowaniu swej ofiary zamordowali ją, z obawy, by nie zostali rozpoznani

Powiatowa komenda PP. we Lwowie w toku dochodzeń ustaliła, że jedynym ze sprawców tej zbrodni był Władysław Kołodko, zam. w Kleparowie. Wczoraj organa policyjne ujęły zbrodniarza i oddały go w ręce Wydziałowi śledczemu, który prowadzi dalsze dochodzenia.

Mieszkali, jedli i pili zle rachunku nie zapłacili.

PRZYKRE DOŚWIADCZENIE HOTELU „BRISTOL“

Lwów 28. października.

(—) Znamienne dla obecnych czasów są coraz częściej zdarzające się fakty „naciągania“ przedsiębiorstw gastronomiczno-hotelowych i to głównie pierwszorzędnych.

Przed kilku dniami donieśliśmy, że w hotelu „Imperial“ mieszkał przez 12 dni jakiś gość, poczem ułoił się nie zapłaciwszy rachunku za mieszkanie w kwocie 95 zł.

Wczoraj znowu o podobnych faktach doniósł policji płatniczy re-stauracji w hotelu „Bristol“. Mianowicie w hotelu tym mieszkali w o-

statnich dniach: Herman dinger, rzekomo z Borysławia, który dyskretnie opuścił hotel, nie uregulowawszy rachunku w kwocie 981 zł. za mieszkanie i utrzymanie, dalej niejaki Bernard Monis, podobno właściciel apteki w Budapeszcie. Ten nie uiścił należności w kwocie 39 zł. i zbiegł, a wreszcie Johan Matusek, agent podróżujący, który nie zapłacił rachunku opiewającego na kwotę 54 zł. Wszyscy trzej opuścili hotel, nie zgłoszwszy o tem zarządowi. Poszkodowany płatniczy zwrócił się do policji z prośbą o ściganie tych oszustów.

Pułk. Głogowski, podszedłszy do zasłony, zakrywającej pomnik, dokonał aktu odsłonięcia. Zasłony opadły, a oczom obecnych ukazała się spiszowa postać Marszałka Piłsudskiego.

Wzniesiony na cześć Marszałka okrzyk: „Niech żyje“, powtórzony został przez obecnych trzykrotnie z entuzjazmem. Orkiestra odegrała Hymn Narodowy, oddziały wojskowe sprezentowały broń, przy pomniku objęli wartę honorową dwaj oficerowie z dobytymi szabłami.

Pomnik ten jest dziełem znanego artysty-rzeźbiarza Konstantego Laszczyki, profesora Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie i przedstawia Marszałka Piłsudskiego w pozycji siedzącej. Obie ręce Marszałka oparte są o kolana. W lewej ręce trzyma księgę praw, w prawej zaś miecz, którego ostrze wskazuje na wyryte w księdze słowa: „wolność, równość, braterstwo“. Posąg Marszałka spoczywa na wysokim cokole kamiennym. Na ścianie frontowej pomnika widnieje napis: **Józef Piłsudski, wskrzesiciel Ojczyzny**, na jednej ze ścian bocznych wyryte są daty: „1914—1918“, na drugiej zaś „1918—1928“.

Z kolei przemówił wiceburmistrz miasta dr. Funkenstein, zaznaczając, że miasto Kołomyja przeżywa obecnie niezapomniane chwile, których pamięć przekazywać będą pokolenia pokolemiom.

Trzeci przemówił po polsku komisarz Domu Narodowego p. Michał Baczyński, w imieniu ludności ruskiej, oświadczając, między innymi: My Rusini, przybyliśmy tu w dniu dzisiejszym, nie tylko dlatego, by złożyć hołd najlepszemu synowi narodu polskiego, lecz także i dlatego, aby go zapamiętać, że w miarę sił naszych usuwać będziemy kłody i przeszkody, rzucane mu pod nogi.

Następnie przemawiali poseł Stroński, wojewoda Nakonecznikow-Klukowski, poczem ostatni wygłosił przemówienie gen. Skierski, składając podziękowanie jako przedstawiciel wojska polskiego. Niech ten pomnik przypomina z pokolenia w pokolenie to, co było istotną treścią życia Józefa Piłsudskiego. Niech przypomina, że jest jedno tylko szczęście służyć z pożytkiem wielkości Ojczyzny i przez to wymazać i usunąć z drogi wszystko, co złe i niskie. Mowca zakończył okrzykiem na cześć Marszałka Piłsudskiego, powtórzonym z entuzjazmem przez wszystkich zgromadzonych. Orkiestra odegrała „Pierwszą Brygadę“.

Na tem właściwa uroczystość odsłonięcia pomnika została zakończona. O godz. 13.30 odbył się obiad, wydany na cześć przybyłych gości, w czasie którego wygłoszono szereg przemówień.

Na ręce komitetu budowy pomnika nadeszło szereg telegramów i listów, m. i. od ks. biskupa Bandurskiego.

Anglja w przededniu ważnej rozgrywki politycznej.

PRZED OTWARCIEM NOWEJ SESJI PARLAMENTU ANGIELSKIEGO. — TRUDNE POŁOŻENIE RZĄDU MAC DONALDA. — KONSERWATYŚCI PRZYGOTOWUJĄ GENERALNY ATAK NA RZĄD. — SILNA OPOZYCJA RADYKALNYCH KÓŁ ROBOTNICZYCH. — SENSACYJNE POGŁOSKI. — PRZED WYJAŚNIENIEM SYTUACJI.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“).

Londyn, w październiku.

Anglja stoi obecnie w przededniu ważnej i ciekawej rozgrywki politycznej. Zarówno w kołach rządowych, jak i wśród grup parlamentarnych czynione są bardzo intensywne przygotowania do otwarcia nowej sesji parlamentu angielskiego, wszystkie zaś dotychczasowe oznaki wskazują na to, iż w nowo otwartym parlamencie rozegra się akcja, która nie tylko zadecyduje o dalszych losach obecnego rządu angielskiego, ale jednocześnie w silny sposób wpłynie na dalsze ukształtowanie się polityki Anglii zarówno na terenie wewnętrznym, jak i na arenie międzynarodowej.

Rząd premiera Mac Donalda znajduje się wobec zbliżających się prac parlamentarnych w niezbyt pomyślnej sytuacji. Oto bowiem przywódca stronnictwa konserwatystów angielskich gotują się do **generalnej walki opozycyjnej z obecnym rządem** i zamierzają silnie zaatakować całą dotychczasową pracę gabinetu „labourystów“ zarówno w dziedzinie polityki zagranicznej, jak i w sprawach gospodarki wewnętrznej. Głównie jednak zamierzają konserwatyści uderzyć w rząd za zawarcie „lekkomyślnych“ umów z Rosją sowiecką i za nawiązanie ponownych stosunków dyplomatycznych pomiędzy Moskwą a Londynem, — dalej zaś za „zbyt nieprzemysłane“ ustępstwa na rzecz niezależności państwowej Egiptu, oraz wreszcie za niezbyt udatną — zdaniem konserwatystów — wyprawę Mac Donalda do Waszyngtonu.

Jak zatem widzimy, zaatakować chce stronnictwo konserwatywne całą dotychczasową politykę zagraniczną rządu angielskiego, przyczem jednocześnie z głosów prasy konserwatywnej niedwuznacznie wyczytać można, iż **konserwatyści nie cofną się nawet**

przed próbą obalenia obecnego rządu angielskiego.

Ostatecznie jednak rząd premiera Mac Donalda nie obawia się zbyt wielko ataków konserwatystów na swe posunięcia w dziedzinie spraw zagranicznych, znajdzie on bowiem niewątpliwie dla swych decyzji zagranicznych

większość, składającą się z „Labour Party“ i liberałów. Gorzej natomiast przedstawia się sprawa z działalnością rządu angielskiego na terenie **polityki wewnętrznej**. Tu już doprawdy znajduje się rząd Mac Donalda w niezwykle trudnym położeniu

Kłopoty Mac Donalda z własną partją.

Z jednej strony bowiem domaga się „Labour Party“ od swego rządu, by rozpoczął wreszcie **realizację programu „labourystów“** w sprawach zabezpieczenia interesów robotników angielskich i wysuwa nawet dość ostre żądania w tym kierunku. Z drugiej zaś strony rząd angielski zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, że jeśli zechce przeprowadzić swe eksperymenty socjalistyczne i uderzy w dotychczasowy stan posiadania przemysłowców i kapitalistów — **doprowadzi nienachronnie do wspólnego frontu konserwatystów i liberałów przeciwko sobie**. — A ten wspólny front spowodować musiałby w dalszej konsekwencji upadek rządu Mac Donalda, który znalazłby się w bezwzględnej mniejszości.

Te ewentualności komplikuje nadto i ta okoliczność, że **stan gospodarczy Anglii jest w dalszym ciągu bardzo trudny**. Około milion bezrobotnych pozbawionych jest ciągle jakiegokolwiek pracy. Sytuacja zaś w poszczególnych gałęziach produkcji angielskiej jest tego rodzaju, że jeśli rząd angielski zechciałby realizować socjalistyczne teorie, dojść mogłoby łatwo do bardzo ostrego przesilenia ogólnogospodarczego.

A tymczasem w łonie „Labour Party“ nurtują coraz silniej prądy radykalne, które domagają się od rządu

bezwzględnego wykonywania programu partyjnego. Już kongres partji labourystów, który z końcem ubiegłego miesiąca toczył się w Brighton, wydatnie wyrażnie, iż radykalne ugrupowania partyjne zdobywają sobie wśród delegatów robotniczych coraz silniejsze poparcie. I tak, gdy minister robót publicznych Thomas wykazywał na kongresie trudne położenie obecnego rządu i stwierdził, że rząd — chcąc utrzymać się przy władzy — nie może zbyt radykalnie forsować swego programu partyjnego, — ugrupowania radykalne postawiły natychmiast **wniosek o nieprzyjęcie sprawozdania Thomasa do wiadomości**, co oczywiście równałoby się wypowiedzeniu „votum nieufności“ rządowi Mac Donalda przez własną jego partję. I groziło wówczas niebezpieczeństwo, iż kongres „labourystów“ istotnie wypowie się przeciwko rządowi. Dopiero dzięki interwencji najwybitniejszych działaczy partyjnych, którzy wszelkimi sposobami apelowali do solidarności partji, zdołano uzyskać 1.100.000 głosów za rządem, podczas gdy przeciw głosowało 1.027.000 członków kongresu.

Sytuacja rządu Mac Donalda jest zatem we własnej partji również niezbyt różowa. A gdy wreszcie do tego wszystkiego doda się, że **ze strony przywódców górników angielskich sta-**

wiane są rządowi angielskiemu dość radykalne żądania w kierunku reorganizacji przemysłu węglowego i uregulowania potrzeb górników angielskich, oraz, że niedawno generalny sekretarz górników angielskich Cook oświadczył na zgromadzeniu publicznym, iż **górnicy nie zawahają się przejść do jak najostrejszej walki ze rządem**, jeśli nie zostaną przedsięwzięte środki dla zaspokojenia żądań górniczych odnośnie do zwiększenia płac i uregulowania godzin pracy — nic doprawdy dziwnego, że rząd premiera Mac Donalda staje przy nadchodzącej sesji parlamentu wobec bardzo trudnych i ciężkich zadań.

Tem też należy tłumaczyć sobie, iż niedawno rozeszła się pogłoska, jakoby premier Mac Donald zamierzał podać się do dymisji. Na tle tem rodzą się również wieści, iż dojść może obecnie do rozwiązania parlamentu angielskiego i do rozpisania nowych wyborów. Mówią nawet, iż w kołach „Labour Party“ wnioski o rozwiązanie parlamentu znalazłby aprobatę, a to dlatego, iż „Labour Party“ chciałaby podjąć próbę uzyskania **bezwzględnej większości parlamentarnej**, tak, aby rząd robotniczy nie był w niczem krępowany i nie musiał liczyć się z ewentualnością antyrządowego bloku konserwatystów i liberałów.

Już w najbliższych dniach — po otwarciu parlamentu angielskiego — dojdzie niewątpliwie do zupełnego wyjaśnienia obecnej sytuacji. A wyjaśnienie to będzie miało nie tylko wpływ na dalszy rozwój wypadków wewnętrznych w Anglii, ale zadecyduje również o tem, czy rząd Mac Donalda będzie mógł kontynuować swą dotychczasową politykę na terenie zagranicznym. I z tych też względów dalszy bieg wypadków w Londynie skupia również na sobie zainteresowanie szerokiego kręgu międzynarodowych

St. Brz.

Dno nędzy. Naprawdę złotemu i nigdy nie zawodzącemu sercu Czytelników naszych polecamy wdowę po poważnym rzemieślniku lwowskim, matkę legionisty i obrońcy Lwowa, który zmarł z odniesionych ran — znajdującą się obecnie w obliczu śmierci głodowej. **Nieszczęśliwa staruszka jest nadto ciężką kaleką, tak, że zupełnie najdrobniejszej nawet kwoty nie jest w możności zapracować.** Datki przyjmuje Administracja dla „Matki Obrońcy Lwowa“

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 29. X. 1929.

MAKS BRAND.

58

TYGRYS

Tłumaczył F. Rychłowski.

— Co ty masz właściwie na myśli? Powiedzże mi! Ja o niczem nie wiem!

— Mary... Kochasz mnie?

— Z całego serca, — odparła bez wahania.

— Więc powiedz, — w imię naszej miłości!

— Jack... ja nie mam absolutnie nic do powiedzenia! Nagle odepchnęła go gwałtownie od siebie:

— Czy ja cię tu wołałam? Czy przesiłam cię, abys został lub przyszedł z powrotem? Jakiem prawem właściwie pytasz się mnie o coś, o czem prawdopodobnie zapomniałam, lub czego wogóle nigdy nie było? Dość już tego! Zostaw mnie teraz samą! Nie chcę cię więcej widzieć. Pamiętaj o tobie wydrę z mego serca, choćbym to miała życiem przypłacić.

Przyszedłeś po to, by mi ból sprawić, a nie, by mi oświadczyć, że mnie kochasz. Skończone wszystko między nami! Skończono!

— W całym mem życiu, — odpowiedział ze smutkiem, nie widziałem jeszcze takiej znakomitej komedjantki. Głupiec jestem, że tu jeszcze siedzę... ale nic na to nie poradzę. Sam sobą gardzę, widząc moją słabość. Mimo wszystko jednak zostanę jeszcze w Tangle. Zostanę tak długo, aż mi powiesz i wyjaśnisz wszystko, do ostatniego słowa! Dobranoc!

Podszedł ku drzwiom, otworzył je. Wyciągnęła ku niemu ramiona, jakby chciała coś powiedzieć, ale nie wydo była z gardła ani słowa.

Kiedy się drzwij za nim cicho zamknęły, opadła z powrotem na krzesło.

— Co to być może takiego? — Bóg raczy wiedzieć, co ja takiego zrobiłam. Co to być może?...

Coś wilgotnego, ciepłego kapnęło jej na rękę... i znów jedna kropla.

Podbiegła do lustra, w którym ujrzała twarz swoją ściągniętą bólem i powieki wezbrane łzami. Nie pamię-

tała, aby kiedykolwiek w dzieciństwie plakała w podobny sposób.

— Lzy?... — szepnęła. A one skąd mi się biorą?

ROZDZIAŁ XXVI.

ROZMOWA Z BRODACZEM.

Wiadomem było ogólnie, że do starego Brodacza nie można było się dostać przed dziesiątą rano, gdyż staruszek — jak to tłumaczył każdemu Mc Guire — potrzebował długiego, spokojnego snu. Od godziny szóstej popołudniu pozostawiano go znów samego, nawet Mc Guire nie miał prawa wchodzić do jego pokoju, którego drzwi zresztą Brodacz zaryglował od wewnątrz.

Tak tedy przez pełne szesnaście godzin Brodacz pozostawał w zupełnym osamotnieniu i spokoju, aby mógł należycie wypaść się, odpocząć i nabrać sił do czekającej go codziennej pracy. A praca to była dość wyczerpująca.

Punktualnie o godzinie 10 rano do pokoiku zajmowanego przez Mc Guire'a schodziły się całe gromady kobiet, starców, bezrobotnych, kalek, invalidów, oczekując na posłuchanie u Brodacza, który szczodłą ręką rozdzie-

lał potrzebującym mniejsze czy większe zapomogi. Nieraz — prócz pieniędzy — obdarzał Brodacz petentów dobrą radą, udzielaną na migi; a rady jego i wskazówki cenniejsze może były nawet dla tych biedaków niż gotówka.

Na kilka minut przed dziesiątą Mary znalazła się w pokoiku Mc Guire'a, gdzie już pełno było ludzi. Oczywiście bez wahania ustąpiono jej pierwszeństwa Mc Guire zapomocą pukania zawiadomił przez ścianę Brodacza o jej nadejściu i po chwili dał się słyszeć trzask odsuwanej rygla i Mary znalazła się w pokoju Brodacza.

Leżał jak zwykle wsparty wysoko na poduszkach — przed nim na kocu rozłożone były karty, którymi układał pasjansa, co było jego ulubionem zajęciem.

Przysunęła sobie krzesło do łóżka i usiadła, wpatrując się w tę twarz, okoloną długą, siwą brodą. Brodacz wyciągnął rękę i pogłaskał ją pieszczotliwie po plecach.

(C. d. ...)

Ostatnie podrygi lewizytu.

NAJSTRASZNIJSZY WRÓG LUDZKOŚCI. — NIESAMOWITE ODKRYCIE CHEMIKA AMERYKAŃSKIEGO. — SZLACHETNE STANOWISKO. — PIĘĆ TRUPÓW. — ŚMIERĆ W METALOWEJ FLASZCE. — OSO BLIWA EKSPEDYCJA OKRĘTOWA.

Londyn w październiku.

(=) Pewien parowiec opuścił w tych dniach port w Liverpoolu, oddalając się o 200 km. od brzegu, poczem na miejscu, gdzie morze jest szczególnie głębokie, zatopił cztery wielkie skrzynie metalowe.

Cóż one zawierały? Oto owe skrzynie metalowe mieściły najstraszliwszy środek niszczący

z pomiędzy środków, wynalezionych w latach wojny światowej w zakresie techniki gazowej: lewizyt. Wskutek osobliwego, a dotychczas niewyjaśnionego przypadku, zbiorniki owe wraz ze swą niesamowitą zawartością pozostały w piwnicy fabryki chemicznej, która podczas wojny służyła przemysłowi wojennemu. Przed kilku tygodniami, podczas przeglądania składów piwnicznych znaleziono owe zbiorniki. Ich zawartość urzędowo stwierdzono, a jednocześnie zarządono zniszczenie całego zapasu. Ponadto wdrożono postępowanie karne przeciwko osobom, obwinionym o to rzekome „zapomnienie“.

Gaz trujący, lewizyt, jest pochodzenia amerykańskiego. Wynalazcą jego chemik Lewis, profesor uniwersytetu w Nowym Orleanie, który w r. 1911 dokonał tego

niesamowitego odkrycia.

Lewis zaferował wówczas swój wynalazek armii amerykańskiej, która powierzyła mu wytworzenie lewizytu. Podczas pierwszych miesięcy r. 1918 sporządzano codziennie pod kierownictwem profesora w fabrykach amerykańskich przeszło 100 kg. lewizytu tak, że w marcu w posiadaniu Ameryki znalazł się tak znaczny zapas tego materiału wojennego, że mógłby pono wystarczyć na zniszczenie wszystkich wojsk państw europejskich.

Na szczęście nie doszło do praktycznego użycia lewizytu, gdyż sprzeciwił się temu prez. Wilson. Starania naczelnego dowództwa armii, aby skłonić Wilsona do zmiany postanowienia, speliły na niczem. Po zawarciu pokoju, nakazano

zniszczenie zapasów lewizytu.

W tym czasie jednak zajmowało się już kilka fabryk prywatnych produkowaniem lewizytu. I tak pewnego dnia opinję publiczną zaskoczyła wiadomość, że pewne większe banki używają tego gazu dla obrony swych skarbców przeciwko włamywaczom. Mianowicie w kasie pancernej wielkiego banku chicagowskiego znaleziono pewnego dnia trzech włamywaczy leżących bez życia. Również dwaj urzędnicy, którzy pierwsi po włamaniu weszli do skarbcza, padli martwi. Późniejsze dochodzenia wykazały, że zarówno trzech włamywaczy, jak i dwaj urzędnicy zostali zatruci gazem, wydzielającym się

z małej flaszki metalowej.

Ta flaszka znajdowała się w skarbcu i była włączona do prądu elektrycznego tak, że wszelkie usiłowanie, zmierzające do naruszenia kasy, au-

tomatycznie powodowało wydzielenie się gazu. Około 4 miligramów gazu wystarczyło, aby zabić pięciu ludzi. Ta afery wywołała wówczas

niesłychaną sensację, a skutkiem jej było dochodzenie karne wytoczone dyrekcji banku.

Dochodzenia władz amerykań-

skich doprowadziły później do znalezienia małych zapasów lewizytu, które niebawem potem w zimie r. 1926 zostały zniszczone. W r. 1918 musiały jednak większe ilości lewizytu zostać przetransportowane z Ameryki do Anglii, albo też może zostały na miejscu tutaj wytworzone. Ostatnie prawdopodobnie resztki tych zapasów lewizytu zatopiono obecnie w odmętach morskich.

Niezwykły trójkąt miłosny.

ROMANTYCZNY MEZALJANS. — NATURA CIĄGNIJE WILKA DO LASU. — TRAGICZNY EPILOG.

Londyn w październiku.

(=) Ouegdaj dzienniki londyńskie doniosły o strasliwym wypadku automobilowym,

który zdarzył się w odległości kilku mil angielskich od Londynu. Oto auto, którem jechał 38-letni lord Antony Beshley i jego 32-letnia żona Mary, prowadzone przez szofera

35-letniego Artura Drake'a, zjechało z toru, uderzyło o słup telegraficzny i przewróciło się, powodując śmierć pary londyńskiej, a ciężkie okaleczenie szofera. Policja zajmując się tym wypadkiem, niebawem doszła do przekonania, że katastrofa została spowodowana roznymie przez szofera.

W związku z tem okazało się, że antecedencje tego tragicznego epilogu sięgają daleko w przeszłość i są nader sensacyjne.

Oto jeszcze przed dziesięciu laty lord Beshley zakochał się w zwykłej dziewczynie od krów, zajętej w jednym z jego majątków ziemskich i próbował pozyskać jej względy. — Gdy zaś dziewczyna stanowczo stawiała opór urwodzielskim zapędom arystokraty, lord tak

namiętnie pograził się cały w tej miłości,

że postanowił z tą dziewczyną się ożenić. Dał ją zatem kształcić, a niebawem — jak to się dzieje w „Pygmaljonie“ Shawa — dziewczyna od krów stała się wytworną damą.

Natura jednak ciągnie wilka do lasu. Pani Beshley zainteresowała się żywo swoim szoferem, którego prymitywna miłość bardziej jej widocznie odpowiadała i

nawiązała z nim bliższe stosunki,

a nawet mu przyrzekła — oczywiście nie traktując tej obietnicy serio — że rozstać się z lordem, a zamieszka z nim. Drake jednak uwierzył w obietnicę ukochanej i zażądał od niej pewnego dnia, aby jej dotrzymała. Dama jednak oznajmiła mu stanowczo, że niema nawet o tem mowy.

Wówczas szofer, płonąć żądzą zemsty, skorzystał z przejażdżki automobilowej, na którą wybrał się lordostwo i spowodował ową fatalną katastrofę, zakończoną śmiercią pp. Beshleyów.

Zjazd lekarzy powiatowych

WOJEWÓDZTWA TARNOPOLSKIEGO W BRZEŻANACH.

(Od naszego korespondenta.)

Tarnopol, w październiku.

(=) W dniach 21 i 22 październik br. odbył się w Brzeżanach w salach Magistratu zjazd lekarzy powiatowych z całego województwa tarnopolskiego. W obradach brał żywy udział i częściowo w pierwszym dniu sam niemi kierował wicewojewoda tarnopolski p. Gintowt-Dziwałowski. Z Warszawy przybyli na zjazd pp. ministerjalny inspektor dr. Hryszkiewicz oraz nacelnik Wydziału Inżynierji Sanitarnej in. Rudolf, ze Lwowa p. prof. Gąsiorowski. Obrady były poświęcone żywotnym zagadnieniom sanitarnym wsi i miast województwa tarnopolskiego oraz organizacji i pogłębienia samorządowej akcji społeczno - lekarskiej.

Zjazd połączono z oglądaniem obiektów mających szersze znaczenie społeczno - lekarskie: obejrzano między innymi — gimnazjum państwowe, przedszkole rodziny wojskowej, burse im. Jakobowicza, urzędzenia służące wychowaniu fizycznemu, gmachy Starostwa, Powiatowej Kasy Oszczędności, więzienie Sądu okręgowego; oględziny szpitala powszechnego i wzorowo urządzonego Ośrodka Zdrowia specjalnie zainteresowały uczestników zjazdu. Dalej zwiadzono Ośrodek zdr-

wia i nowo wzniesioną już z uwzględnieniami sanitarnych wymogów szkołę powszechną w miasteczku Kozowej, wodociągi z kranami przed każdą chatą w rozległej wsi w Międzyrzeczowie, betonowe gnojowiska w Leśnikach i porządnie, dzięki energii władz gminnych utrzymaną wieś Kurzany. Przy tej sposobności uczestnicy zjazdu zwiedzili również rozmaite osobliwości o znaczeniu historycznym w powiecie.

Zwycięzca maratoński właścicielem hotelu.

ALGIERCZYK L. QUAFI. ZAROBISZY 130 TYSIĘCY FUNTÓW, KUPIŁ SOBIE HOTEL.

Paryż w październiku.

(=) Zwycięzca w Olimpiadzie maratońskiej Algierczyk L. Quafi, który — jak wiadomo — stał się później biegaczem zawodowym zmienił obecnie znowu zawód. Zarobiwszy na dotychczasowych biegach w Ameryce i Europie 130 tys. fr. zakupił sobie w Paryżu hotel, który prowadzi wraz z drugim jeszcze

sportsmenem. Mimo to jednak nie zrezygnował on z kariery biegacza i wystosował niedawno wezwanie do wszystkich sławnych biegaczy świata. W najbliższym czasie ma on wyjechać do Ameryki Południowej, gdzie zmierzy się z słynnym biegaczem chilijskim Plaza. Zawodziana zawody odbędzie się na przebiegnięciu 35 km.

